

מ"ת 62153/05/17 - מדינת ישראל נגד כאמל עיסא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 62153-05-17 מדינת ישראל נ' עיסא(עציר)
תיק חיצוני: 202154/2017

בפני	כבוד השופט אבי פורג
מבקשים	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	כאמל עיסא (עציר)

החלטה

לפני בקשה להורות על מעצר המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. הבקשה הוגשה בד בבד עם הגשת כתב אישום המייחס למשיב עבירות בגין נשיאת נשק והובלתו לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(5) לחוק ביחד עם סעיף 29 לחוק; קשירת קשר לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; ואיומים לפי סעיף 192 לחוק.

השתלשלות הדברים קודם למתן החלטה זו - הדיון בפני נקבע בהמשך להחלטת בית המשפט העליון בבש"פ 6272/17 מפי כב' השופט הנדל שניתנה ביום 13.8.17 בדבר החזרת התיק לערכאה זו, לאחר שהמשיב החליף את ייצוגו וחזר בו מההסכמה לקיומן של ראיות לכאורה בעניינו. אוסיף, כי בדיון בעניינו של המשיב בערכאה זו ביום 20.7.17 בפני כב' השופט קובו, לאחר הגשת התסקירים לגבי המשיב, ניתנה החלטה בדבר מעצרו של המשיב עד תום ההליכים וזאת כאשר באותו שלב לא חלק המשיב על קיום ראיות לכאורה נגדו.

כתב האישום

בכתב האישום נטען, כי בתחילת שנת 2017, במועד שאינו ידוע, פנה המשיב אל חליל יאמין, פלסטיני תושב הכפר ג'ית (להלן: "חליל") בבקשה כי ישכיר לו חדר נטוש בבעלותו לצורך ייצור סמים. חליל הסכים והמשיב בעזרת שניים אחרים הקים בחדר של חליל מעבדה לצורך גידול הסם. בחלוף הזמן, לאחר שהצמחים גדלו, גבר חששו של חליל מפני המשטרה הפלסטינית והוא שב והתריע בפני המשיב כי עליו לבוא ולקחת את צמחי הסם או שהוא ישמידם. משלא הגיע המשיב, עקר חליל את הצמחים והטמינם בבור באדמה. על רקע האמור התפתח סכסוך בין המשיב לחליל, במסגרתו צעק המשיב על חליל: "אתה רוצה כסף? אל תדבר איתי ואל תתקשר אלי ואת הראש שלך אני אערוף, ועדיין לא נסגר החשבון ביננו". המשיב זעם על חליל ורצה להפחידו, כדי שזה ייתן לו את הסמים שעקר והחביא. לשם כך בסמוך ליום 18.4.17 פנה המשיב אל זה עופי ואל ג'יהאד שאפעי מטול-כארם (להלן: "זהי" ו"ג'יהאד") והציע להם כי יפעלו אתו להנחת מטען ליד ביתו של חליל וזאת בתמורה כספית והשניים נאותו.

ביום 18.4.17 בשעות הלילה או בסמוך לכך, נפגשו השלושה ליד טול-כארם. המשיב הגיע למפגש כשברשותו מטען חבלה שבתוכו חומר נפץ, בצורת גליל באורך של 20 ס"מ, בצבע לבן, מחובר בחוטים למכשיר טלפון סלולארי ישן ששימש כמנגנון הפעלה למטען (להלן: "המטען"). משם נסעו השלושה לעבר ביתו של חליל. ג'יהאד נסע ראשון ברכב מסוג מאזדה על מנת לוודא שאין נוכחות של כוחות צבא או משטרה באזור, ולאחר מכן הסתובב ונסע לביתו, ואילו המשיב וזהי נסעו אחריו ברכב מסוג טויוטה בבעלות המשיב (להלן: "הרכב"), עד אשר הגיעו לכפר ג'ית. כשהגיעו סמוך לכפר עצר המשיב את הרכב, זהי לקח את המטען והניחו במרחק של כ- 20 מטר מביתו של חליל ולאחר מכן חזר לרכב. המשיב וזהי נסעו מהמקום והמשיב התקשר לאדם שזהותו אינה ידועה כדי שזה יפעיל את המטען באמצעות חיוג לטלפון הסלולארי שחובר אליו. ההפעלה לא צלחה והמטען לא התפוצץ.

בהמשך לכך, עובר ליום 24.4.17 במועד שאינו ידוע, פנה המשיב לזהי וג'יהאד בשנית שיניחו מטען נוסף ליד ביתו של חליל. הם ניאותרו.

ביום 24.4.17 בשעה 22:01 או בסמוך לכך, שלח המשיב מסרון לזהי והורה לו להביא כרטיס סים של חברה סלולארית פלסטינית בשם "ווטניה". בשעה 23:15 או בסמוך לכך, נפגשו המשיב, זהי וג'יהאד על יד טול-כארם. המשיב הגיע למפגש כשברשותו מטען חבלה נוסף שבתוכו חומר נפץ, בצורת גליל באורך 20 ס"מ, בצבע לבן, מחובר בחוטים למכשיר טלפון סלולארי ישן ששימש כמנגנון הפעלה למטען (להלן: "המטען השני"). משם נסעו המשיב וזהי וג'יהאד לביתו של חליל. ג'יהאד נסע ראשון ברכב מסוג מזדה כדי לוודא שאין נוכחות משטרה או צבא ולאחר מכן הסתובב ונסע לביתו. המשיב וזהי נסעו אחריו ברכב עד שהגיעו לכפר ג'ית. כשהגיעו בסמוך לכפר ג'ית, עצר המשיב את הרכב. זהי לקח את המטען השני והניחו במרחק של כ- 20 מטר מביתו של חליל ולאחר מכן חזר לרכב. המשיב וזהי נסעו מהמקום והמשיב הורה לזהי להתקשר לטלפון הסלולארי המחובר למטען השני ולהפעילו, באמצעות מכשיר הטלפון ובו כרטיס הסים של חברת ווטניה שהורה לו להביא מבעוד מועד. זהי עשה כן ובשעה 00:35 ביום 25.4.17 המטען השני התפוצץ בסמוך לביתו של חליל. המשיב וזהי נסעו מהמקום.

בכתב האישום נטען, כי במעשים האמורים קשר המשיב קשר לביצוע פשע עם זהי וג'יהאד, נשא והוביל מטען חבלה ובו חומר נפץ, עשה שימוש נמהר ורשלני בדרך שיש בה כדי לסכן חיי אדם בחומר נפץ וכן איים כי יפגע בו.

טיעוני הצדדים

לטענת המבקשת, אשמת המשיב עלתה באופן חד משמעי מחומר הראיות בתיק. ראשית, מעדות המתלונן חליל בדבר הסכסוך שהתגלע ביניהם, וכן מהעובדה שחליל זיהה את זהי כאחד מהאנשים שהגיעו ברכב כיומיים לאחר שזרק את הסמים וכי ידה עליהם אבנים. שנית, עדות שותפו לעבירה, זהי בדבר מעורבותו של המשיב בביצוע העבירות. זהי תמך בגרסת המתלונן, כי נסעו למקום וניסו להיכנס, אך אנשים במקום החלו ליידות עליהם אבנים וגירשו אותם משם. זהי ביצע שיחזור, הובלה והצבעה. שלישית, הודעת ג'יהאד בדבר מעורבותו של המשיב בביצוע העבירות. ג'יהאד תמך גם הוא בגרסת המתלונן, כי נסעו למקום וכאשר הגיעו החלו אנשים ליידות עליהם אבנים והם ברחו. רביעית, עדות מוקדנית ששמעה פיצוץ חזק ביום 25.4.17 בשעה 00:36 מכיוון האזור המכונה שלוחת ימין בין ג'ית למוקד. היא הרימה את ראשה וראתה הבזק אור, נכנסה בריצה למוקד על מנת להתחיל לדווח ולטפל באירוע. חמישית, מחקרי תקשורת, מסרון מיום האירוע 24.4.17, בשעה 10:01, שנשלח על ידי זהי ובו הנחיה להביא כרטיס סים של חברה סלולארית.

שישית, תעודת עובד ציבור שבהן מופיע רכב המשיב, ואשר צולם במועד ובשעה הרלוונטיים לשני האירועים של נשיאת המטען.

בדיון שהתקיים בפני ביום 24.8.17 חזרה המבקשת ופרטה את הראיות לכאורה נגד המשיב תוך שהיא מדגישה את הודעות השותפים נגדו, ומפנה לכך שגם אם אין עדויות פורנזיות לפיצוץ הנטען, עדיין מהראיות עולה אינדיקציה לפיצוץ ולהבזק של המטען השני והמרחק בין המוקד למקום הפיצוץ הנטען מתאים (מזכרו של השוטר דגאשה מיום 22.5.17 לגבי המרחק והתצ"א המצורפת). עוד הדגישה המבקשת את עמדתו של המבקש בהודעותיו שלשיטתה היא בגדר הכחשה גורפת ואינה מתמודדת עם העדויות נגדו.

לטענת הסנגור, גדר המחלוקת בנושא הראיות לכאורה היא לעניין כל הקשור בשאלת מטעני החבלה ופיצוצם והוראות החיקוק הקשורות לנושא זה. לעצם העניין, אין ראיות לכאורה היכולות לקשור את המשיב למטען חבלה כזה או אחר, לא כל שכן לפיצוץ מטען חבלה שכזה.

בדיון שהתקיים בפני ביום 24.8.17 הדגיש הסנגור כי אין ראיה לכך שהיה בכלל נשק. לגבי ההודעה של גב' שטמן ששמעה את הפיצוץ וההודעה של זה שטען שהטמין מטען חבלה, בדיקה של הראיות מעלה שהדברים אינם נכונים. מעדותו של זה לא ניתן לדעת אם מדובר במטען דמה או צינור. המטען לא התפוצץ וגם את המטען השני, שזהו הניח לפי הודעתו, הוא לא שמע מתפוצץ. במועד הנטען של פיצוץ המטען השני, הצבא לא הצליח לאתר דבר באזור ג'ית הקטנה. חליל המתלונן טוען לגבי הסרטון של האזור הסמוך לביתו שהוצג לו כי סימני השריפה אלה סימני הסמים שהוא שרף בשטח. מסרטון השחזור עולה שלא אותר מקום פיצוץ המטען השני וגם לא המטען הראשון שעל פי הטענה לא התפוצץ.

הסנגור אינו מתווכח עם עדויות זהו וג'יהאד שהעידו את שהעידו אולם, לשיטתו, אם עדויותיהם היו נכונות אזי היה צריך לגלות את מקום הפיצוץ ו/או את המטען שלא התפוצץ, ולא כך. לשיטתו של המשיב גם אם נאמין, לצורך שלב זה, לזהו וג'יהאד שהם העידו על דברים ששמעו מהמשיב, עדיין לכל היותר מדובר בעבירת איומים. המשיב אמר שהוא כופר במטענים.

גם אם יקבע שקיימות ראיות לכאורה בענייננו עדיין קיימות כאן פרכות מהותיות ולכן יש מקום לשחרר את המשיב לחלופת מעצר. בהקשר זה, התסקיר בענייננו של המשיב ניתן לאור העובדה שהסכים באותו שלב לראיות לכאורה ושירות המבחן לא יכל להתעלם מכך במסקנותיו.

דין והכרעה

הלכה למעשה, הסנגור אינו חולק בשלב זה על גרסאות זהו וג'יהאד, שהם על פי טענת המבקשת, שותפיו של המשיב למעשים המיוחסים לו בכתב האישום, וגם לא על עדויות גב' שטמן ופעילות הצבא לאיתור מקום הפיצוץ הנטען של המטען השני.

אלא, שלשיתו, לו עדויות השניים (זהו וג'יהאד) היו נכונות היה צריך לגלות את מקום הפיצוץ ואת המטען שלא התפוצץ ומשלא אותר המטען (הראשון שלא התפוצץ) ומקום פיצוץ המטען השני, אזי גם אם יקבע שקיימות ראיות לכאורה בענייננו עדיין קיימות כאן פרכות מהותיות ולכן יש מקום לשחרר את המשיב לחלופת מעצר.

הודעות זהו וג'יהאד מפורטות ומתארות השתלשלות דברים דומה לגבי הנחת המטענים ליד ביתו של המתלונן בכפר ג'ית וכן לגבי מעורבותו של המשיב בשני האירועים המפורטים בכתב האישום.

כך למשל, ג'יהאד בהודעתו מיום 7.5.17 (הודעה 1) תאר את האירוע שבו הוא וזהו הגיעו לג'ית ואנשים שם ידו עליהם אבנים והם ברחו. בהמשך הודעתו, מסר פרטים על: המפגשים עם זהו והמשיב; דברי המשיב כי ימסור לו ולזהו מטען המופעל סלולרית כדי שהוא וזהו יניחו אותו סמך לביתם של השותפים של המשיב; ההובלה למקום ברכבו כשהמשיב וזהו נסעו אחריו ברכבו של המשיב ושלב מסוים הוא הסתובב וחזר הביתה; המקרה השני שבו הוביל את המשיב וזהו באופן דומה למקום להניח את המטען השני; דברי המשיב כי מפעילים את המטענים ומפוצצים אותם באמצעות הטלפון.

כך למשל, זהו בהודעתו מיום 7.5.17 (הודעה 2) תאר את האירוע שבו הוא וג'יהאד הגיעו לג'ית ואנשים שם ידו עליהם אבנים והם ברחו. בהמשך הודעתו, מסר פרטים על: המפגשים עם ג'יהאד והמשיב; הצעת המשיב להניח מטען חבלה המופעל סלולרית ליד ביתו של חליל להפחיד אותו ולאיים עליו; ההגעה לביתו של חליל בכפר ג'ית כאשר הוא והמשיב נסעו ברכב של המשיב אחרי הרכב של ג'יהאד שהוביל אותם ובשלב מסוים ג'יהאד סובב את הרכב וחזר; המטען שצורתו עגולה בצבע לבן באורך 20 ס"מ ועליו טלפון ישן מודבק והכל מחובר בחוטים; דברי המשיב שבחור מטייבה יצר לו את המטען; הנחת המטען ליד ביתו של חליל; המקרה השני של הגעה באופן דומה יחד עם המשיב וג'יהאד והנחת המטען השני בסמוך לביתו של חליל.

חליל בהודעתו מיום 21.5.17 (הודעה 14) מתייחס למקרה שהגיעו אנשים סמוך לביתו שהוא ובנו זרקו עליהם אבנים ועוד הוסיף, כי זיהה מאוחר יותר, בעת הגעת השב"כ למקום עם מצלמה, את הבן אדם שהיה באותו מקרה של זריקת האבנים אף שהיה מכוסה פנים לפי ממדיו (גבוה ושחור ושמן). כזכור, בסרטון השחזור השתתף זהו, ומהאמור לעיל עולה הלימה וחיזוק בין עדויות זהו, ג'יהאד וחליל על מעורבות זהו בהגעה למקום ובמקרה זריקת האבנים, עוד בטרם אירועי הנחת המטענים.

חליל בהודעתו מיום 17.5.17 (הודעה 9) העיד על האיומים של המשיב עליו (גיליון 3 שו' 54-57) וכן העיד על פיצוץ סמוך לביתו (גיליון 4).

זהו וג'יהאד מסרו הודעות נוספות אולם כאמור לעיל הסנגור אינו חולק בשלב זה על גרסאותיהם או על הראיות האחרות אליהן הפנתה המבקשת אלא ממקד טענתו בכך שהצבא לא איתר את מקום הפיצוץ במועד הפיצוץ הנטען ובהמשך, גם המשטרה לא איתרה את המטען (הראשון שלא התפוצץ) ואת מקום הפיצוץ של המטען השני ליד ביתו של חליל במקום בו הניח אותם זהו על פי טענתו, כפי שאכן עולה מהסרטון בו צפה בית המשפט יחד עם הצדדים.

בהקשר זה איני מקבל את טענת הסנגור בטיעוניו ממנה עולה לכאורה כי המשיב כפר במטענים ותו לא. מעיון בהודעות שמסר המשיב עולה שצודקת המבקשת בטענתה כי הכחשתו של המשיב גורפת ואינה מתמודדת עם העדויות נגדו. כך למשל, המשיב הכחיש את כל סיפור המעשה המיוחס לו וגם לא ידע להגיד סיבה מדוע זהו וג'יהאד ישקרו לגביו (הודעת המשיב מיום 17.5.17 - הודעה 6 גיליון 6 שו' 141-137). הכחשתו של המשיב היא גורפת ולעניין זה מפנה למשל להודעתו מיום 22.5.17 (הודעה 18).

נוכח האמור לעיל ולאחר שעיינתי בחומר הראיות אני סבור שקיימות ראיות לכאורה נגד המשיב, היינו תשתית ראיתית המקימה סיכוי סביר להרשעתו במיוחס לו. קיימות עדויות של שני שותפיו למעשים, על פי הנטען, לגבי מעורבותו של המשיב באירועים המיוחסים לו בכתב האישום. שני העדים העידו, בין היתר, על דבריו של המשיב לגבי המטען המופעל סלולרית וזהו גם העיד על צורת המטען ועל כך שהניח את המטענים בשני המקרים. המשיב עצמו הכחיש באופן גורף מעורבותו במיוחס לו ולא ספציפית את הטענה כי עסקינן במטענים אמיתיים.

אכן, זהו לא שמע את הפיצוץ של המטען השני והצבא (בזמן אמת) וגם המשטרה לא איתרו את מקום הפיצוץ וגם לא את המטען (הראשון) שלא התפוצץ. עם זאת, המוקדנית העידה על הפיצוץ מכיוון ג'ית, קצין צה"ל דוידמן העיד גם הוא על הפיצוץ מאזור מרחב הכפר ג'ית וגם חליל העיד על הפיצוץ בסמוך לביתו. אומנם, עולה תמיהה (שתתברר בעת שמיעת הראיות) עליה הצביע הסנגור הכיכד לא אותר מקום פיצוץ המטען השני כמו גם המטען (הראשון) ועדיין יש לזכור כי חלפו כשלושה שבועות ממועד הפיצוץ על פי כתב האישום (25.4.17 לפנות בוקר) ועד לניסיון המשטרה במהלך השחזור לאתר את מקום הפיצוץ ואת המטען שלא התפוצץ (17.5.17). בהתחשב באמור לעיל, לא שוכנעתי לקבל את טענת הסנגור כי קיימות פרכות מהותיות בהודעות זהו וג'יהאד ובראיות לכאורה נגד המשיב וכי מדובר במשהו שנחזה להיות מטען חבלה ותו לא.

איני מוצא מקום גם לקבוע כי קיימת חולשה מסוימת בחומר הראיות, הנובעת מהיעדר ממצא פורנזי לגבי מקום פיצוץ המטען. יתרה מכך, גם לו הייתי מתרשם שנתון זה עולה כדי חולשה מסוימת, לא היה בה כדי לשלול את פוטנציאל ההרשעה הטמון בחומר הראיות לכאורה. אין המדובר בחולשה המחוללת שינוי מהותי במערכת הראיות לכאורה ואין בחולשה נטענת זו כדי להפריך את יתרת הראיות שהצטברו כנגד המשיב.

המיוחס למשיב מקים עילת מעצר מובהקת של מסוכנות באשר מדובר בעברות נשק ואיומים שהמשיב יזם אותן וקשר קשר לבצע אותן עם אחרים. עוד לזכור כי למשיב עבר פלילי הכולל הרשעה בסיוע לשוד ובהחזקת סכין (סעיף 6 לבקשה).

עיינתי בתסקירים מימים 10.7.17 ו- 19.7.17 ואיני מקבל את טענת הסנגור, כי התסקירים בעניינו של המשיב ניתנו כפי שניתנו לאור העובדה שהמשיב הסכים באותו שלב לראיות לכאורה וכי שירות המבחן לא יכל להתעלם מכך במסקנותיו.

גם בהנחה ששירות המבחן היה מודע, טרם מתן התסקירים, להסכמת המשיב לראיות לכאורה, לאחר שעיינתי בתסקירים, איני סבור כי השרות הגיע להמלצתו נוכח ההסכמה לעיל, ממנה חזר המשיב.

בנוסף, גם בהנחה שהסנגור צודק והמעורבים האחרים עצורים ושרות המבחן לא ידע זאת בעת מתן התסקירים, איני סבור שבאמור לעיל, כדי לשנות מהערכת המסוכנות של המשיב שעל פי כתב האישום היה לכאורה היוזם והמניע של המעשים המפורטים בו.

אציין, כי שרות המבחן התרשם, בין היתר, כי המשיב נמנע מלשתף בנוגע להתנהלותו טרם מעצרו הנוכחי ולבחון מוקדים בעייתיים כלשהם באורח חייו והעריך, כי לאור קשייו של המשיב להתבונן בהתנהגותו, לאור עברו הפלילי ולאור הפער הקיים בין תאוריו את עצמו לבין העולה מכתב האישום לכאורה, קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק וברמת חומרה גבוהה. עוד הוסיף שרות המבחן, כי לאור אופי וחומרת העברות המיוחסות למשיב בכתב האישום ולאור הערכת הסיכון הגבוהה, אין במעצר בפיקוח אלקטרוני להפחית הסיכון הגבוה הקיים. נוכח כך, השרות לא המליץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני והמליץ על הותרתו של המשיב בבית המעצר.

נוכח האמור לעיל, משקבעתי כי קיימות ראיות לכאורה נגד המשיב ונוכח המסוכנות העולה מהמעשים המיוחסים לו, אין מקום לסטות מהמלצות התסקירים, ובקשת המשיב לשחררו לחלופת מעצר נדחית (בנסיבות גם אין מקום להורות על המשך מעצר בפיקוח אלקטרוני) ובהתחשב בזמן הקצר שחלף ממועד התסקיר, גם אין מקום לשלוח אותו לתסקיר נוסף לעת הזו.

אשר על כן, אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

ניתנה היום, י"ד אלול תשע"ז, 05 ספטמבר 2017.